

Załącznik

do uchwały Rady Miejskiej w Lublińcu

Nr 188/XV/2011 z dnia 28 grudnia 2011r.

**GMINNY PROGRAM PROFILAKTYKI
I ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW ALKOHOLOWYCH
ORAZ PRZECIWDZIAŁANIA NARKOMANII
2012r.**

Lubliniec, grudzień 2011r.

I. WSTĘP

Do zadań własnych Gminy należy prowadzenie działań związanych z profilaktyką i rozwiązywaniem problemów alkoholowych i przeciwdziałania narkomanii oraz integracją społeczną osób uzależnionych od alkoholu i substancji psychoaktywnych. Zbiór powyższych działań spisany jest w postaci Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii uchwalanego corocznie przez Radę Miejską.

Nadmierne spożywanie alkoholu oraz zażywanie substancji psychoaktywnych stanowi poważny problem, zarówno dla pojedynczych jednostek, jak i ogółu społeczeństwa. Alkoholizm i narkomania w dzisiejszych czasach, stały się trudnymi problemami społecznymi, które stanowią obecnie duże wyzwanie cywilizacyjne, o szerokim zasięgu.

Miasto Lubliniec prowadzi szereg działań, ukierunkowanych na aktywne przeciwdziałanie niekorzystnym zjawiskom społecznym oraz minimalizowanie tych, jakie już występują.

Realizacja powyższych zadań opiera się na następujących dokumentach prawnych:

- Ustawa z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałania alkoholizmowi (tekst jednolity Dz. U. z 2007 r. Nr 70 poz. 473 z późn. zm.)
- Ustawa z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (Dz. U. z 2005 r. Nr 180, poz. 1493 z późn. zm.)
- Ustawa z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii (Dz. U. z 2005 r. Nr 179, poz. 1485 z późn. zm.)
- Ustawa z dnia 12 marca 2004 r o pomocy społecznej (Dz. U. z 2009 r. Nr 175, poz. 1362 z późn. zm.)
- Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych Lublińca na lata 2004- 2015

Przy opracowaniu Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych /GPPiRPA/ oraz Przeciwdziałania Narkomanii /PN/ na 2012 r. uwzględnione zostały wskazówki wynikające z Rekomendacji do realizowania i finansowania gminnych programów profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych w 2012 roku Państwowej Agencji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych.

Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych i Przeciwdziałania Narkomanii może być modyfikowany w przypadku uzasadnionych potrzeb związanych z zapobieganiem i rozwiązywaniem problemów alkoholowych i narkomanii stosownymi uchwałami Rady Miejskiej w Lublińcu.

Adresatami programu są mieszkańcy miasta Lublińca, a w tym m. in. osoby uzależnione i zagrożone patologiami społecznymi wraz ze swoimi rodzinami, jednostki zajmujące się pracą z rodzinami dysfunkcyjnymi, w których występują problemy związane z uzależnieniami, placówki oświatowe, instytucje kultury, Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej, organizacje pozarządowe oraz wszyscy, którym zależy na promowaniu zdrowego stylu Życia, wolnego od nałogów oraz na szerzeniu idei trzeźwości w środowisku lokalnym, ze szczególnym uwzględnieniem dzieci i młodzieży.

II. DIAGNOZA PROBLEMÓW UZALEŻNIEŃ I INNYCH ZAGROŻEŃ SPOŁECZNYCH DLA MIASTA.

Dla potrzeb opracowania GPPiRPA oraz PN w Lublińcu przeprowadzone zostały w listopadzie 2010 roku badania monitoringowe służące diagnozie lokalnych problemów społecznych w Lublińcu. Poniżej przedstawione zostały wnioski płynące z przeprowadzonych badań.

1. Podstawowe problemy środowiskowe w opinii mieszkańców gminy Lubliniec.

- a) Za najważniejszy problem w środowisku lokalnym mieszkańcy gminy uznali bezrobocie oraz alkoholizm. Z pewnością w tej sferze są największe oczekiwania wobec władz, związane z podjęciem działań umożliwiających zwiększenie poziomu zatrudnienia oraz rozwiązanie problemów alkoholowych.
- b) Problem nadużywania alkoholu jest wymieniany jako jeden z najważniejszych problemów społecznych przez mieszkańców gminy. Nieco ponad połowa badanych uważa alkohol za towar szczególnie i postuluje za kontrolowaniem jego sprzedaży. Równocześnie zaledwie 30% badanych oczekuje konkretnych działań ze strony władz nie tylko w zakresie profilaktyki, ale również rozwiązywania aktualnych problemów związanych z nadużywaniem alkoholu.
- c) Dość powszechny w Lublińcu jest również problem narkotyków. Prawie jedna piąta badanych próbowała już narkotyków, co w porównaniu z analizami ogólnopolskimi jest nieznacznie wyższym wskaźnikiem. Problem narkotyków dotyczy głównie mężczyzn. Wiedzą oni, gdzie można nabyć używki, a w ich otoczeniu więcej jest osób używających narkotyki niż w środowisku kobiet. Szczególnie niepokojącą informacją jest to, że zdecydowana większość badanych mężczyzn (68%) miała do czynienia z narkotykami. Wskazuje to na pilną potrzebę podjęcia działań skierowanych do tej grupy odbiorców.

- d) Problemem środowiskowym jest również przemoc. 48% dorosłych ankietowanych przyznało, że zna osobę ze swojego środowiska doświadczającą przemocy fizycznej lub psychicznej. Należy zwrócić uwagę, że zdecydowanie częściej mężczyźni posiadają taką wiedzę. Ponadto blisko połowa respondentów zna przypadki bicia dzieci przez ich rodziców czy opiekunów.
- e) Negatywnym zjawiskiem zaobserwowanym w badaniach jest dość słaba świadomość mieszkańców (szczególnie mężczyzn) związana z istnieniem osób i instytucji, do których należy zgłosić przypadki stosowania przemocy. 57% dorosłych respondentów (zdecydowanie częściej kobiety) wie, do kogo powinna się udać, aby zgłosić stosowanie przemocy. Niepokoi informacja, że zaledwie 25% badanych mężczyzn posiada taką wiedzę.

2. Zagrożenia w środowisku dzieci i młodzieży.

- a) Spożywanie napojów alkoholowych przez młode osoby jest bardzo poważnym problemem. Wraz z wiekiem rośnie odsetek osób sięgających po alkohol. Przyznało się do tego 17% uczniów szkół podstawowych, 53% gimnazjalistów oraz 94% uczniów szkół ponadgimnazjalnych.
- b) Wśród przyczyn sięgania po napoje alkoholowe dzieci i młodzież coraz częściej wskazuje na presję rówieśników, picie okazjonalne oraz chęć zaimponowania innym, co wskazywać może na społeczne przyzwolenie na spożywanie alkoholu przez młode osoby.
- c) Badania wykazały istnienie zbliżonego do wyników ogólnopolskich odsetka młodych ludzi palących papierosy i sięgających po narkotyki. Pomimo zmniejszania się popularności tych używek wśród młodzieży, nadal pewien odsetek młodych ludzi eksperymentuje z używkami. Z pewnością te dwa zagadnienia powinny spotkać się z pilną uwagą ze strony władz samorządowych.
- d) Jednocześnie niepokojący jest względnie łatwy dostęp dzieci i młodzieży do substancji psychoaktywnych. Jego ograniczenie jest zadaniem leżącym w obowiązku osób dorosłych.
- e) Najbardziej sprzyjające okoliczności do kontaktu z substancjami psychoaktywnymi stwarzają wakacje (wyjazdy na kolonie), dlatego też dzieci w tym okresie powinny zostać otoczone szczególną uwagą opiekunów i uświadamiane w kwestii niebezpieczeństw, jakie wiążą się ze spożywaniem alkoholu, narkotyków i paleniem papierosów.

- f) Ponadto należy zwrócić uwagę na fakt, że rodzice często nie zauważają tego, że ich dzieci znajdują się pod wpływem alkoholu i narkotyków. Uzyskane wyniki powinny zaalarmować rodziców i opiekunów, aby poświęcali swoim dzieciom więcej uwagi i nie zapominali o odpowiedzialności, jaką za nie ponoszą.
- g) Za alarmujące zjawisko należy uznać częste przypadki agresji i przemocy, z jakimi młodzi ludzie spotykają się w środowisku szkolnym i pozaszkolnym. Ich poziom jest jednak niższy od poziomemu obliczonego na podstawie badań ogólnopolskich.
- h) Rosnącym problemem w Lublińcu jest dostępność substancji nazywanych dopalaczami. Młodzi ludzie często posiadają dużą wiedzę o tych substancjach oraz ich dostępności. Dopalacze cieszą się największą popularnością wśród gimnazjalistów (8% gimnazjalistów przyznało się do zażywania ich, a 16% gimnazjalistów zażyłoby dopalacze, gdyby miało do tego okazję). Działania profilaktyczne oraz informujące o szkodliwym wpływie dopalaczy na funkcjonowanie organizmu powinny być kierowane przede wszystkim do tej grupy uczniów.

3. Pozytywne tendencje w dynamice problemów społecznych.

- a) Analiza postaw wychowawczych mieszkańców gminy Lubliniec wykazała, że są oni w większości przeciwni stosowaniu kar fizycznych jako odpowiedniej metody wychowawczej i opowiadają się za wprowadzeniem zakazu ich stosowania. Te wyniki mogą być wskaźnikiem właściwych postaw rodzicielskich wobec wychowania młodych ludzi, w którym przemoc nie powinna mieć miejsca. Należy podkreślić, że tendencje te dotyczą głównie kobiet, gdyż zdecydowanie częściej badani mężczyźni pochwalali surowe traktowanie dzieci i byli bardziej skłonni uznać stosowanie kar fizycznych jako skuteczny środek wychowawczy. Mając na uwadze powyższe tendencje, dość zaskakującym wynikiem wydaje się to, że duży odsetek badanych mężczyzn popierał wprowadzenie zakazu stosowania kar fizycznych. Być może spowodowane to było odróżnianiem stosowania przemocy fizycznej od przysłowiowego klapsa.
- b) Większość młodych ludzi oceniła swoje relacje z rodzicami jako pozytywne, co wskazuje na korzystną atmosferę wychowawczą i przyjazne środowisko domowe panujące w rodzinach na obszarze gminy.
- c) Zdecydowana większość badanych uczniów ze wszystkich grup wiekowych deklarowała, że zareagowałoby w sytuacji bycia świadkiem zachowania agresywnego, co jest pozytywnym zjawiskiem i pokazuje, że młodzi ludzie nie są obojętni wobec zjawiska agresji.

- d) Dość duża część młodych ludzi wskazywała na pozytywne reakcje otoczenia, związane z odmową picia alkoholu. Odsetek pozytywnych reakcji zwiększał się wraz z wiekiem. Ta informacja może wskazywać na zmniejszanie się presji rówieśniczej dotyczącej picia alkoholu i akceptację powstrzymywania się od spożywania napojów alkoholowych wśród młodzieży. Mniejszy nacisk rówieśniczy może mieć pozytywny wpływ na zmniejszenie popularności napojów alkoholowych wśród młodych ludzi.
- e) W grupie młodych ludzi 98% uczniów szkół podstawowych, 89% gimnazjalistów oraz 85% uczniów szkół ponadgimnazjalnych deklarowało, że nie sięgnęłoby po narkotyki, nawet gdyby nadarzyła się ku temu okazja. Świadczy to o wzroście świadomości związanej ze szkodliwością substancji odurzających i zmniejszającym się stopniem zainteresowania narkotykami wśród młodych ludzi.

4. Wnioski dotyczące badania punktów sprzedaży alkoholu.

- a) Wśród ankietowanych punktów sprzedaży, 2 na 15 badanych sprzedawców nie widziało nic niewłaściwego w sprzedaży alkoholu osobom w stanie nietrzeźwym. Co ciekawe, zdecydowana większość badanych sprzedawała alkohol osobie nietrzeźwej. Takie postępowanie stoi w sprzeczności z artykułem 15 ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi, należy więc przywiązywać wagę do tego, aby artykuł ten był przestrzegany.
- b) Osoby spożywające alkohol są uznawane za zagrożenie, jednak na terenie punktów sprzedaży ma miejsce mało nieprzyjemnych zjść związanych z piciem napojów alkoholowych.
- c) Ankieta wykazała, że duża ilość osób niepełnoletnich podejmuje próby zakupu napojów alkoholowych bądź papierosów. Badanie wskazuje, że w punktach sprzedaży w Lublińcu sprzedawcy w większości nie sprzedają zakazanych substancji osobom niepełnoletnim i dobrze radzą sobie w sytuacji odmowy ich sprzedaży.

Biorąc pod uwagę problem łatwej dostępności nabycia napojów alkoholowych na terenie Lublińca na zlecenie Pełnomocnika Burmistrza ds. rozwiązywania problemów alkoholowych przeprowadzono symulację zakupu alkoholu w punktach gastronomii i sprzedaży alkoholu.

Poniżej raport z przeprowadzenia symulacji zakupu alkoholu na terenie Gminy Lubliniec.

Wstęp

Symulacja kontroli punktów sprzedaży napojów alkoholowych przeprowadzona przez firmę Studio Diagnostyki i Profilaktyki z Krakowa miała miejsce w dniach 21 oraz 22 listopada 2011 roku. Próby zakupu alkoholu we wskazanych punktach dokonała osoba, której wygląd nie wskazywał jednoznacznie na ukończenie osiemnastego roku życia. Punktom, w których odmówiono sprzedaży alkoholu zostały wręczone certyfikaty rzetelnego sprzedawcy, natomiast w pozostałych miejscach, gdzie próba zakupu powiodła się, przeprowadzone zostało krótkie szkolenie na temat skutków sprzedawania alkoholu osobom niepełnoletnim, skutków prawnych, oraz wpływu alkoholu na organizm człowieka.

Badaniem zostało objęte 35 punktów, w tym 17 sklepów, 8 restauracji oraz 10 barów i pubów na terenie Gminy Lubliniec.

Ogólne wyniki symulacji

Wyniki przeprowadzonej symulacji pokazują, że udanej próby zakupu alkoholu udało się dokonać w ponad połowie sprawdzanych punktów. W 18 punktach (51% badanych) alkohol został sprzedany. Kontroli dowodu osobistego i odmowy podania napojów alkoholowych dokonano w 17 punktach (49% badanych).

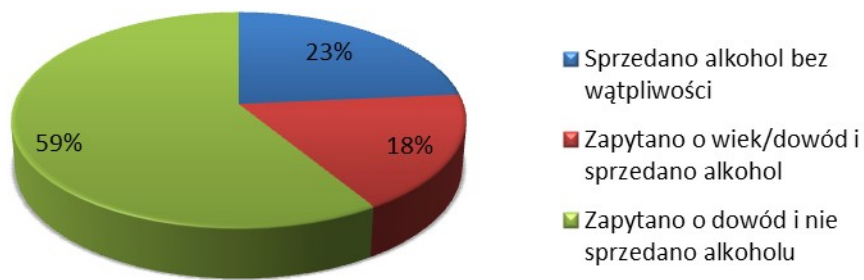
W niektórych przypadkach podania produktu, sprzedawca wykazał zainteresowanie wiekiem osoby dokonującej symulacji (pytanie o wiek, dowód), jednak po słownym zapewnieniu o pełnoletniości podał wskazany produkt.

Wyniki symulacji w sklepach

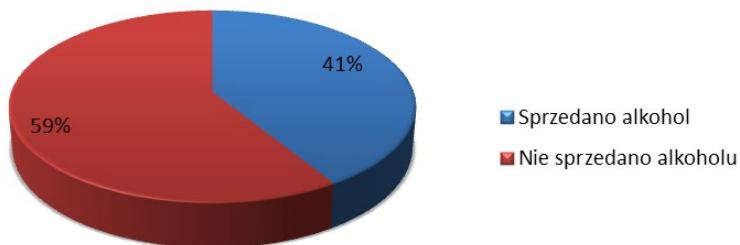
Symulacja kontroli punktów sprzedaży alkoholu wypadła najlepiej w sklepach. Ponad połowa sprzedawców odmówiła sprzedaży produktu (59% badanych sklepów, 10 punktów), w trzech przypadkach (18%), wygląd wzbudził podejrzenia jednak produkt został sprzedany, w czterech punktach sprzedano alkohol bez próby sprawdzenia wieku (23%). Opisane wyniki ilustruje poniższy wykres.

Wyniki symulacji w sklepach

Ogólny wynik symulacji przeprowadzonej w sklepach przedstawia się następująco:

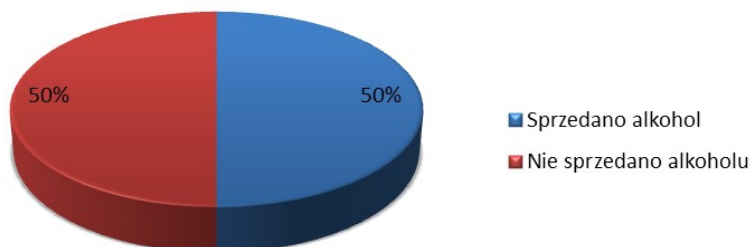
Wyniki symulacji w sklepach

Wyniki symulacji w barach, pubach

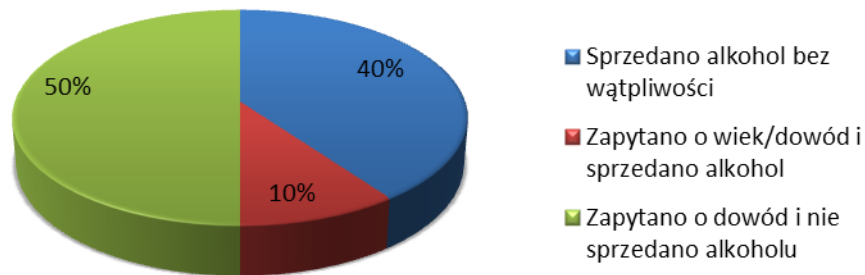
Ta grupa lokali wypadła nieco gorzej od sklepów. Alkohol został sprzedany w 50% przypadkach tj. 5 lokalach.

Wyniki symulacji w barach/pubach

W 10% przypadków, sprzedawca zainteresował się wiekiem osoby dokonującej zakupu, jednak mimo to sprzedał alkohol bez sprawdzenia dowodu tożsamości.

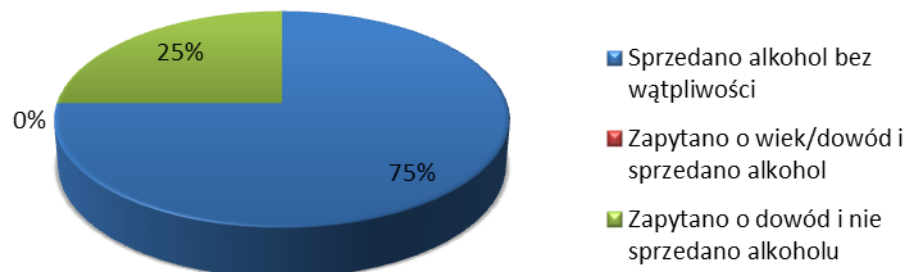
Wyniki symulacji w barach/pubach

Wyniki symulacji w restauracjach.

Ta grupa lokali wypadła najgorzej ze wszystkich. Aż w 75% przypadków alkohol został podany, przy czym ani razu wygląd nie wzbudził podejrzeń sprzedającego. W 25% sprawdzonych lokali odmówiono sprzedaży alkoholu po wcześniejszym zażądaniu dowodu tożsamości.

Wyniki symulacji w restauracjach

Wnioski i zalecenia

Wyniki przeprowadzonej symulacji można uznać za nie zadowalające. Ogółem, aż w 51% przypadków alkohol został sprzedany. W przypadku rzeczywistej kontroli, aż 18 z 35 badanych punktów poniosło by konsekwencje prawne. Wyniki wskazują również, że najrzadziej proszono o dowód tożsamości w restauracjach (tylko 25%) co prawdopodobnie związane jest z tym, iż klientami restauracji są zazwyczaj osoby pełnoletnie. Najlepiej

wypadły sklepy gdzie sprzedaży odmówiono w 59% przypadkach, co w tym wypadku nie jest wynikiem satysfakcjonującym. Uzyskane wyniki mogą wskazywać na brak wiedzy o odpowiedzialności prawnej lub też brak egzekwowania przepisów przez organy do tego uprawnione.

Zaleca się przeprowadzenie szkolenia wszystkich sprzedawców napojów alkoholowych z terenu Gminy i wyczerpiecie ich na skutki prawne sprzedaży alkoholu osobom niepełnoletnim, a następnie przeprowadzenie prawdziwej kontroli sprzedaży alkoholu. Dodatkowo, jeżeli takie szkolenie nie miało miejsca, zaleca się przeszkolenie osób uprawnionych do kontroli punktów sprzedaży.

Lubliniec posiada następujące zasoby służące bezpośrednio i pośrednio rozwiązywaniu problemów alkoholowych i pomocy rodzinom z problemem alkoholowym:

- Oddział Terapii Uzależnienia od Alkoholu przy WSN,
- 2 Poradnie Zdrowia Psychicznego prowadzące konsultacje z zakresu uzależnień od alkoholu,
- Stowarzyszenie Rodzin Abstynenckich „Klub Nadzieja”.
- Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej,
- Punkt Konsultacyjny przy MOPS,
- Zespół interdyscyplinarny przy MOPS,
- Komenda Powiatowa Policji,
- Miejska Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych,
- Straż Miejska,
- Publiczna Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna,
- Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie,

Realizatorzy Programu:

- Miejska Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych,
- Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Lublińcu,
- Straż Miejska w Lublińcu,
- Komenda Powiatowa Policji w Lublińcu,
- zakłady opieki zdrowotnej,
- punkt konsultacyjny przy MOPS,
- szkoły, przedszkola, Miejsko-Powiatowa Biblioteka Publiczna, Miejski Dom Kultury, kluby abstynenckie, kuratorzy sądowi oraz inne podmioty podejmujące zgodnie ze

statutami i regulaminami działalność w zakresie profilaktyki uzależnień,

- Pełnomocnik Burmistrza ds. rozwiązywania problemów alkoholowych
- organizacje pozarządowe działające na rzecz przeciwdziałania patologiom społecznym oraz organizacje prowadzone przez kościoły i związki wyznaniowe.

III. CELE I ZAŁOŻENIA PROGRAMU

Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii w Lublińcu na rok 2012 ma na celu:

- przygotowywanie młodego pokolenia do zdrowego trzeźwego stylu życia oraz pozbawionego używania substancji psychoaktywnych
- zmniejszenie skali nadużywania alkoholu oraz substancji psychoaktywnych, ograniczenia ich negatywnych skutków,
- przeciwdziałania przemocy w rodzinie oraz wczesna profilaktyka i edukacja w zakresie uzależnień,
- pomoc w rozwiązywaniu problemów alkoholowych osobom pijącym alkohol czy zażywającym substancje psychoaktywne w sposób ryzykowny lub szkodliwy oraz członkom ich rodzin doznającym szkód z tego powodu,
- profilaktyka i edukacja w środowisku lokalnym w zakresie zagrożeń uzależnieniami ze szczególnym uwzględnieniem dzieci i młodzieży,
- wspieranie przedsięwzięć spędzania wolnego czasu i propagowania zdrowego trybu życia wolnego od nałogów u młodych i dorosłych mieszkańców Lublińca w celu ochrony przed marginalizacją społeczną i wykluczeniem społecznym,
- przeciwdziałanie przemocy domowej,
- ograniczanie dostępności do alkoholu i substancji psychoaktywnych szczególnie osób młodych,
- eliminowanie z rynku alkoholowego naruszeń prawa, które wynika z przepisów Ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi,
- reintegrację społeczną i zawodową osób uzależnionych.

Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii na 2012 powstał w oparciu o lokalną diagnozę problemów alkoholowych (w tym: stan problemów alkoholowych, rynek napojów alkoholowych, zasoby miasta służące rozwiązywaniu problemów alkoholowych).

Zadania i metody realizacji celów zawartych w programie:

Cele szczegółowe Programu są zgodne z kierunkami działań określonymi w ustawie o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi, ustawie o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie oraz ustawie o przeciwdziałaniu narkomanii.

1. Zwiększenie dostępności pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej dla osób uzależnionych od alkoholu i narkotyków:

a) Dofinansowanie funkcjonowania Punktu Konsultacyjnego przy MOPS w zakresie:

- udzielania wsparcia osobom po zakończonym leczeniu odwykowym (konsultacje, terapia grupowa dla osób uzależnionych i współuzależnionych)
- motywowania i informowania zarówno o możliwości podjęcia leczenia osób uzależnionych, jak i terapii osób współuzależnionych,
- motywowania osób pijących ryzykownie i szkodliwie, ale nieuzależnionych, do zmiany szkodliwego wzorca picia,
- udzielania pomocy doraźnej, interwencyjnej i terapeutycznej w zakresie uzależnienia od narkotyków, zagadnień prawnych związanych z w/w problematyką,
- dysponowanie aktualnymi informacjami na temat możliwości pomocy i kompetencji poszczególnych służb, które można angażować w profesjonalną i systemową pomoc dla osób uzależnionych i ich rodzin,
- rozpoznania zjawiska przemocy domowej i udzielanie stosownego wsparcia i informacji o możliwości uzyskania pomocy i powstrzymania przemocy,
- inicjowania interwencji w przypadku diagnozy przemocy domowej,
- konsultacji i pomocy prawnej,
- konsultacji i porad psychologicznych w zakresie trudności wychowawczych,
- posiadania dobrej orientacji na temat możliwości pomocy i kompetencji poszczególnych służb z terenu miasta i innych instytucji, które mogą zaangażować się w profesjonalną i systemową pomoc dla klientów Punktu Konsultacyjnego,
- realizacji programów socjoterapeutycznych, edukacyjnych dla dzieci i młodzieży,
- realizacji programów i podejmowanie działań interwencyjnych wobec osób młodych spożywających alkohol w sposób szkodliwy.

b) Współpraca z placówkami leczenia odwykowego w zakresie leczenia i terapii osób uzależnionych od alkoholu oraz z biegłymi sądowymi w zakresie opinii w przedmiocie uzależnienia od alkoholu i wskazania rodzaju zakładu leczniczego.

- c) Dofinansowanie szkoleń terapeutów odbywających się w ramach podnoszenia kwalifikacji zawodowych pracowników lecznictwa odwykowego, umożliwiających realizację programów terapeutycznych.
- d) Dofinansowanie działań i szkoleń asystentów rodzin w których występują trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczej w tym problem uzależnienia od alkoholu lub narkomanii.
- e) Działalność Miejskiej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych:
 - podejmowanie przez MKRPA czynności zmierzających do objęcia leczeniem osób uzależnionych, przeprowadzanie rozmów i wywiadów środowiskowych w sprawach osób nadużywających alkoholu oraz przeciwdziałania przemocy w rodzinie,
 - motywowanie osób nadużywających alkoholu do podjęcia leczenia i przyjmowanie wniosków dotyczących kierowania na obowiązkowe leczenie odwykowe,
 - kompleksowe opracowanie dokumentacji wymaganej przy kierowaniu wniosków do Sądu Rejonowego w Lublińcu (przeprowadzanie wywiadów środowiskowych, zlecanie wykonania opinii przez biegłych),
- f) Finansowanie udziału członków MKRPA w szkoleniach i kursach w celu doskonalenia i usprawnienia pracy związanej z obszarem terapii i profilaktyki uzależnień.

2. Udzielanie rodzinom, w których występują problemy alkoholowe i problemy narkomanii pomocy psychospołecznej i prawnej, a w szczególności ochrony przed przemocą w rodzinie:

- a) Działanie zespołu interdyscyplinarnego zgodnie z nowelizacją Ustawy o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie,
- b) dofinansowanie bieżącej działalności placówek opiekuńczo-wychowawczych, w tym dożywiania dzieci i młodzieży,
- c) wspieranie placówek oświatowych w zakresie realizacji zadań profilaktyczno-opiekuńczo-wychowawczych w świetlicach szkolnych,
- d) współpraca w ramach lokalnej koalicji na rzecz skutecznego przeciwdziałania i rozwiązywania problemu uzależnień pomiędzy:
 - Miejskim Ośrodkiem Pomocy Społecznej,
 - Komendą Powiatową Policji,
 - Punktem Konsultacyjnym,
 - Strażą Miejską,

- Placówkami Oświatowymi,
 - Lublinieckim Centrum pomocy Bliźniemu „Monar –Markot”,
- e) realizacja Gminnego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie, który w ramach GPPiRPA i PN realizowany będzie poprzez:
- wzmocnienie działań służących zwiększeniu aktywności instytucji (PCPR, MOPS, KPP, SR) w działaniach na rzecz ochrony rodzin przed przemocą.
 - prowadzenie działalności edukacyjnej w zakresie:
 - procedury „Niebieska Karta”
 - dostępnych zasobów instytucjonalnych i osobowych
 - podnoszenie kompetencji instytucji i osób działających w obszarze przeciwdziałania przemocy w rodzinie
- f) udzielania pomocy materialnej rodzinom z problemami uzależnień, w tym dożywiania (PEAD),
- g) wspieranie funkcjonowania Punktu Doraźnej Pomocy przy MOPS
- h) wspieranie funkcjonowania zespołu interdyscyplinarnego którego rolą jest:
- diagnozowanie problemu przemocy w rodzinie;
 - podejmowanie działań w środowisku zagrożonym przemocą w rodzinie mających na celu przeciwdziałanie temu zjawisku;
 - inicjowanie interwencji w środowisku dotkniętym przemocą w rodzinie;
 - rozpowszechnianie informacji o instytucjach, osobach i możliwościach udzielenia pomocy w środowisku lokalnym;
 - inicjowanie działań w stosunku do osób stosujących przemoc w rodzinie.
- i) prowadzenie działań edukacyjnych promujących abstynencję w czasie ciąży
- j) dofinansowanie szkoleń osób zajmujących się pomocą terapeutyczną i rehabilitacyjną dla osób uzależnionych od alkoholu i narkotyków, a także działających w sferze walki z przemocą w rodzinie,
- k) zakup literatury fachowej, czasopism, specjalistycznych opracowań,

3. Prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej, edukacyjnej w zakresie rozwiązywania problemów alkoholowych, w szczególności dla dzieci i młodzieży, w tym prowadzenia pozalekcyjnych zajęć sportowych, a także działań na rzecz dożywiania dzieci uczestniczących w pozalekcyjnych programach opiekuńczo- wychowawczych i socjoterapeutycznych:

- a) Dofinansowanie koncertów i programów o tematyce szkodliwości picia alkoholu i zażywania substancji psychoaktywnych, propagujących „trzeźwy styl życia” – życia bez nałogów

- b) Wspieranie przedsięwzięć turystycznych – wymiany młodzieży, wyjazdów, wycieczek mających na celu promowanie zdrowego stylu życia oraz nabywania umiejętności gospodarowania wolnym czasem
- c) Kontynuacja udziału w ogólnopolskiej kampanii profilaktycznej „Zachowaj trzeźwy umysł” oraz włączenie się do kampanii „Odpowiedzialny kierowca”
- d) Propagowanie wśród dzieci i młodzieży zdrowego stylu życia, spędzania wolnego czasu poprzez uczestnictwo w programach zajęć profilaktycznych, a także zajęć edukacyjno-rozwojowych (np. warsztaty taneczne, muzyczne, komputerowe, sportowe itp.) – organizowanych przez placówki oświatowe, instytucje, organizacje, itp.)
- e) Propagowanie i wspieranie trzeźwych obyczajów w ramach tworzenia alternatywnych form spędzania czasu wolnego dla dzieci i młodzieży oraz dorosłych poprzez dofinansowanie organizowanych przez Miejski Dom Kultury w Lublińcu dodatkowych darmowych zajęć profilaktyczno – kulturalno – artystycznych, edukacyjno - rozwojowych (nauka tańca, śpiewu, nauka gry na instrumentach, Dzień Dziecka, Mikołajki, zajęcia tematyczne) oraz wyjazdów, wycieczek mających na celu promowanie zdrowego stylu życia w szczególności dla dzieci i młodzieży m.in. z rodzin ubogich oraz patologicznych, uczących nieagresywnego rozwiązywania konfliktów i radzenia sobie ze stresem i frustracją oraz umożliwiających rozwijanie własnych zainteresowań i hobby
- f) Wspieranie finansowe przedsięwzięć spędzania wolnego czasu i propagowania zdrowego trybu życia wolnego od nałogów u dorosłych mieszkańców Lublińca w celu uniknięcia marginalizacji społecznej
- g) Organizowanie i wspieranie przeglądów twórczości, festynów i innych imprez o charakterze profilaktycznym, promujących zdrowy styl życia
- h) Dofinansowanie i organizacja zajęć profilaktycznych dla dzieci, promujących zdrowy styl życia wspólnie z Miejsko Powiatową Biblioteką Publiczną (np.: czytanie terapeutyczne, lektura w profilaktyce uzależnień, zajęcia relaksacyjne z książką, warsztaty pisarskie, różnego rodzaju konkursy i wernisaże tematyczne)
- i) Organizacja i wsparcie finansowe półkolonii letnich, zimowych, czy wakacyjnych form wyjazdowych dla dzieci i młodzieży w szczególności z rodzin dysfunkcyjnych (współpraca z klubami sportowymi, organizacjami pozarządowymi)
- j) Prowadzenie działań na rzecz dożywiania dzieci uczestniczących w pozalekcyjnych programach opiekuńczo-wychowawczych
- k) Edukacja publiczna w zakresie problematyki alkoholowej i narkomanii:
 - wdrażanie, uczestnictwo w lokalnych, regionalnych, ogólnopolskich społecznych kampaniach edukacyjnych dotyczących profilaktyki i

rozwiązywania problemów alkoholowych i przeciwdziałania narkomanii oraz przeciwdziałania przemocy domowej,

- dofinansowanie uczestnictwa w konferencjach, szkoleniach, kursach specjalistycznych grup zawodowych pracujących w obszarze profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych,
- zakup specjalistycznych opracowań, czasopism, publikacji,
- przygotowanie, zakup i dystrybucja materiałów edukacyjnych dotyczących problematyki alkoholowej i narkomanii oraz przeciwdziałania przemocy domowej,
- wspieranie lokalnych koalicji na rzecz profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych i narkomanii, przeciwdziałania przemocy domowej, a także porozumień z innymi samorządami lokalnymi,
- monitoring i ocena aktualnego stanu problemów alkoholowych i narkomanii, zasobów i efektów podejmowanych działań poprzez prowadzenie badań, sondaży, lokalnych diagnoz oraz prezentacja i publikowanie badań w środowisku lokalnym
- działalność na rzecz przeciwdziałania nietrzeźwości kierowców i bezpieczeństwa w miejscach publicznych,
- podejmowanie działań edukacyjnych skierowanych do sprzedawców napojów alkoholowych.
- opracowywanie i publikowanie badań w środowisku lokalnym,

l) Placówki oświatowe działające na terenie miasta Lublińca realizują obligatoryjnie zadania prewencyjne dotyczące zapobieganiu problemom społecznym w oparciu o tzw. szkolne programy profilaktyki, co jest wymogiem Ustawy o systemie oświaty.

Cele i działania szkolnych programów profilaktyki finansowanych na podstawie GPPiRPA oraz PN powinny koncentrować się na następujących zagadnieniach:

- eliminowanie lub redukovanie wśród uczniów zachowań ryzykownych związanych z spożywaniem alkoholu oraz używaniem substancji psychoaktywnych
- rozwijanie postaw prozdrowotnych
- promowanie pozytywnych wzorów osobowościowych
- prowadzenia doskonalenia nauczycieli i pedagogów związanego z wdrażaniem nowoczesnych i adekwatnych do potrzeb technologii profilaktycznych.

- m) Jako formy działań profilaktycznych planowanych do prowadzenia i kontynuacji w szkołach, wymagających wsparcia merytorycznego i finansowego przez samorząd gminny /w ramach GPPiRPA oraz PN/ wskazuje się:
- organizowanie zajęć opiekuńczo – wychowawczych
 - organizowanie profilaktycznych, edukacyjno – rozwojowych zajęć pozalekcyjnych
 - dożywianie dzieci w ramach zajęć pozalekcyjnych tzw. drugie śniadania
 - prowadzenie zajęć socjoterapeutycznych dla dzieci z rodzin z problemem alkoholowym i uczniów przejawiających zaburzenia w zachowaniu
 - szkolenia dla nauczycieli dot. zdobywania wiedzy i umiejętności rozwiązywania problemów społecznych dzieci i młodzieży szkolnej
 - organizowanie otwartych imprez szkolnych i środowiskowych o charakterze edukacyjnym i profilaktycznym, konkursów tematycznych, spektakli teatralnych zawierające elementy profilaktyki uzależnień
 - wspieranie i prowadzenie edukacji szkolnej, przedszkolnej, publicznej w zakresie profilaktyki uzależnień
 - finansowanie programów oraz przedstawień profilaktycznych organizowanych dla dzieci i młodzieży na terenie miasta dostarczające uczestnikom wiedzy na tematy uzależnień, umiejętności w radzeniu sobie z trudnymi sytuacjami, wzmacnianie poczucia własnej wartości, uczenie postaw asertywnych w sytuacjach namowy na działania niezgodne z normami społecznymi.
 - wdrażanie programów profilaktyczno-interwencyjnych dla młodzieży upijającej się (działania w formie pracy terapeutycznej oraz działania korekcyjno-wychowawcze)
 - propagowanie wśród dzieci i młodzieży zdrowego stylu życia, spędzania wolnego czasu poprzez uczestnictwo w programach pozalekcyjnych zajęć profilaktycznych, w tym zajęć sportowych, a także zajęć edukacyjno-rozwojowych (np. warsztaty taneczne, muzyczne, komputerowe, itp.)
 - wspieranie pomocy dydaktycznej, w tym udzielanie konsultacji logopedycznych i psychologicznych w szczególności dla dzieci z rodzin z problemami uzależnień w szkołach i przedszkolach
 - organizowanie przedsięwzięć sportowych - imprez, turniejów, zawodów sportowych promujących zdrowy styl życia,
 - podejmowanie działań o charakterze edukacyjno-informacyjnym w zakresie profilaktyki i rozwiązywania problemów uzależnień oraz przeciwdziałania

przemocy domowej adresowane do rodziców, opiekunów, osób dorosłych (wspieranie rodziców w trudnościach wychowawczych, prowadzenie grup wsparcia, konsultacji specjalistów itp.)

- zakup potrzebnych materiałów biurowych, plastycznych itp. do realizacji działań i zajęć profilaktycznych w szkołach o tematyce ściśle powiązanej z problemem uzależnień, profilaktyki oraz promocji zdrowego stylu życia,
- zakup nagród dla uczestników konkursów i zawodów z elementami profilaktyki uzależnień
- zakup specjalistycznej literatury, prasy oraz filmów edukacyjnych związanych z edukowaniem i informowaniem dzieci i młodzieży na temat szkodliwości problemów alkoholowych i narkomanii
- realizacja profesjonalnych programów profilaktycznych oraz autorskich programów szkolnych i środowiskowych dla dzieci i młodzieży oraz podejmowanie w tym zakresie działań integrujących psychoprofilaktykę z aktywnością sportową.
- prezentacje teatralnych i innych artystycznych form programów profilaktycznych dotyczących problemów uzależnień oraz zjawisk przemocy i agresji.

Zadania ujęte w programach będą miały określone między innymi: cele programu, harmonogram i metody realizacji, uczestników i ich liczbę, miejsce i czas realizacji, a także środki i materiały niezbędne do realizacji.

Po zakończeniu realizacji programów i działań profilaktycznych w 2012r., placówki oświatowe prześlą Pełnomocnikowi szczegółowe sprawozdanie z realizacji w/w działań profilaktycznych (z uwzględnieniem merytorycznych opisów poszczególnych działań i kosztach ich realizacji) finansowanych ze środków GPPiRPA oraz PN na 2012r.

4. Wspomaganie działalności instytucji, stowarzyszeń, osób fizycznych służących rozwiązywaniu problemów alkoholowych i przeciwdziałaniu narkomanii:

- a) wspieranie działalności stowarzyszeń abstynenckich oraz zajmujących się profilaktyką uzależnień,
- b) wspieranie programów innych instytucji, stowarzyszeń, inicjatyw i działań związanych z:
 - promocją aktywnych form spędzania wolnego czasu,
 - profilaktyką i pracą z grupami ryzyka,
 - przeciwdziałaniem przemocy w rodzinie,
 - rehabilitacją osób uzależnionych i ich rodzin,
 - działaniami w zakresie pomocy socjalno-bytowej na rzecz osób uzależnionych i ich rodzin.

- c) tworzenie nowych miejsc do prowadzenia zajęć rekreacyjno-sportowych dla dzieci i młodzieży, uprawiania sportu, zabawy - związanych z promowaniem trzeźwego, wolnego od uzależnień stylu życia,
- d) przeciwdziałanie naruszaniu Ustawy o wychowaniu w trzeźwości w miejscach publicznych tj. spożywania alkoholu w miejscach publicznych, monitorowanie zdarzeń drogowych kierujących będących pod wpływem alkoholu bądź substancji psychoaktywnych oraz poprawy bezpieczeństwa mieszkańców poprzez rozbudowę systemu monitorującego na terenie miasta, który realizowany jest przez Urząd Miejski,
- e) wyposażenie w sprzęt pomocniczy oraz materiały biurowe Punktu Konsultacyjnego,
- f) współfinansowanie imprez, akcji i przedsięwzięć o charakterze kulturalno – rekreacyjnym, których celem jest propagowanie idei trzeźwości oraz zdrowego stylu życia w społeczności lokalnej.
- g) dofinansowanie obsługi organizacyjno-technicznej i szkoleń Zespołu Interdyscyplinarnego utworzonego przez MOPS

5. Podejmowanie interwencji w związku z naruszeniem przepisów określonych w art. 13¹ i art. 15 ustawy oraz występowanie przed sądem w charakterze oskarżyciela publicznego.

1. Kontrole punktów sprzedaży i podawania napojów alkoholowych prowadzone przez Straż Miejską, Policję oraz Miejską Komisję Rozwiązywania Problemów Alkoholowych pod kątem prawidłowego oznakowania i informowania o szkodliwości napojów alkoholowych, a także sprzedaży alkoholu osobom niepełnoletnim.
2. W przypadku złamania zakazu sprzedaży alkoholu nieletnim lub nietrzeźwym oraz w przypadku złamania zakazu promocji i reklamy napojów alkoholowych gmina może podejmować interwencje oraz występować przed sądem jako oskarżyciel publiczny, czyli kierować sprawę bezpośrednio do sądu z pominięciem prokuratora .

IV. REALIZACJA ZADAŃ I ICH EWALUACJA, WYKONAWCY GPPiRPA i PN.

Koordynatorem i osobą odpowiedzialną za realizację zadań Programu jest Pełnomocnik Burmistrza ds. Rozwiązywania Problemów Alkoholowych i Przeciwdziałania Narkomanii.

Wymienione w Programie zadania będą realizowane przez cały rok 2012 w formie zadań ciągłych, krótkoterminowych, a także jednostkowych.

Realizatorami i inicjatorami zadań będą: pracownicy placówek, w których będzie świadczona pomoc terapeutyczna i socjoterapeutyczna, instruktorzy i realizatorzy programów profilaktycznych, policjanci i strażnicy miejscy, pielęgniarki i higienistki

szkolne, lekarze i psychologzy, terapeuci uzależnień, pedagodzy szkolni, nauczyciele, wychowawcy, pracownicy socjalni, kuratorzy sądowi, przeszkoleni członkowie stowarzyszeń abstynenckich, Pełnomocnik Burmistrza ds. Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii, członkowie Miejskiej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych i inni.

Zadania ujęte w programach będą miały określone między innymi: cele programu, harmonogram i metody realizacji, uczestników i ich liczbę, miejsce i czas realizacji, a także środki i materiały niezbędne do realizacji.

Obsługę finansową (w tym administracyjną) Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii na rok 2012 zapewnia Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej z wyłączeniem:

- zadań realizowanych przez szkoły podstawowe, gimnazjalne i przedszkola wymienione w rozdziale III pkt.3 lit. m)
- działań Miejskiego Domu Kultury wymienionych w rozdziale III pkt.3 lit.e),

Wymienione powyżej podmioty będą realizować zadania w tym obsługę finansową we własnym zakresie zgodnie z zapisami Programu.

Szkoły Ponadgimnazjalne zwracają się o dofinansowanie zadań profilaktycznych zgodnych z GPPiRPA oraz PN do Pełnomocnika ds. Rozwiązywania Problemów Alkoholowych.

Obsługę administracyjną i finansową Miejskiej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych zapewnia Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Lublińcu.

Miejska Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych podejmuje działania zgodnie z Regulaminem zatwierdzonym przez Burmistrza Miasta.

V. FINANSOWANIE ZADAŃ PROGRAMÓW

Źródłem finansowania zadań Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii w Lublińcu na rok 2012 są środki finansowe pochodzące z opłat za korzystanie z zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych.

Dokumentem prawnym tworzącym podstawy do prowadzenia i finansowania działań związanych z profilaktyką alkoholową i rozwiązywaniem problemów alkoholowych jest Ustawa z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi i Ustawa z 29 lipca 2005r. o Przeciwdziałaniu Narkomanii.

Z uwagi na trudne do dokładnego określenia wysokości wpływów z opłat za korzystanie z zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych, wydatki na działania programu zostały zawarte w Budżecie Miasta i oparte są o szacunkową kwotę wpływów z opłat za korzystanie z zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych do Budżetu Miasta na rok 2012.

Niewykorzystane środki finansowe w danym roku kalendarzowym, przechodzą na rok następny. Miejski Dom Kultury otrzymuje dotację celową na zadania wymienione w rozdziale III pkt.3 lit.e).

Organizacje Pozarządowe, Stowarzyszenia i Związki Wyznaniowe ubiegają się o środki finansowe za pośrednictwem otwartych konkursów organizowanych przez Burmistrza Miasta Lublińca, bądź przedstawianych ofert na realizację zadań zgodnych z GPPiRPA oraz PN (tzw. mały grant), których obsługę prowadzi Urząd Miejski w Lublińcu.

1. Zasady wynagradzania członków Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych za udział w pracach Komisji:

Przewodniczący Miejskiej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych za czynności wykonywane w danym miesiącu tj. za posiedzenia i działania Komisji, niezależnie od ilości posiedzeń otrzymuje zryczałtowane wynagrodzenie w wysokości 30% minimalnego wynagrodzenia za pracę określonego na 2012r. w rozporządzeniu Rady Ministrów.

Członkowie Miejskiej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych za czynności wykonywane w danym miesiącu tj. za posiedzenia i działania Komisji, niezależnie od ilości posiedzeń otrzymują zryczałtowane wynagrodzenie w wysokości 20% minimalnego wynagrodzenia za pracę określonego na 2012r. w rozporządzeniu Rady Ministrów.

Wynagrodzenie wypłacane jest z dołu po wykonaniu czynności w danym miesiącu, na podstawie listy obecności.

2. Ustala się następujące maksymalne stawki wynagrodzenia za pracę na podstawie umów zlecenia podczas wykonania określonych poniżej zadań:

- a) Prowadzenie zajęć opiekuńczo – wychowawczych, logopedycznych, pozalekcyjnych i aktywizujących dla dzieci i młodzieży w szkołach i przedszkolach w ramach programów profilaktycznych:
 - do 25 zł brutto/godz. (w przypadku realizatora zatrudnionego spoza szkoły)
 - do 29 zł brutto/godz. (w przypadku realizatora będącego pracownikiem szkoły)
- b) Dyżury w punkcie konsultacyjnym przy MOPS w Lublińcu:
 - do 45zł brutto /godz. na podstawie rozeznania rynku i przedstawionych ofert przez realizatorów.
- c) Opłaty sądowe i za wykonanie badań przez biegłych sądowych wydających opinię w sprawie kierowania na leczenie odwykowe – zgodnie z obowiązującymi stawkami.
- d) Prowadzenie zajęć profilaktyczno – kulturalno – artystycznych , edukacyjno – rozwojowych w Miejskim Domu Kultury w Lublińcu: stawki godzinowe ustalane na podstawie rozeznania rynku i przedstawionych ofert przez realizatorów.